

Økologi, Kvæg

Vand og skygge forebygger varmestress hos øko-køer på græs

På meget varme sommerdage kan det være en fordel at skifte til natafgræsning for at sikre en høj græsoptagelse hos køerne. Samtidig er det afgørende, at køerne har let adgang til vand og skygge.

Viden om

Hold køerne i skyggen midt på dagen

Når temperaturen for alvor kommer op på de varme sommerdage, bliver køerne dovne, og græsoptagelsen går ned. I de perioder kan det være en god ide at skifte til natafgræsning, og holde køerne inde i skyggen om dagen.

Det økologiske krav om afgræsning i seks lyse timer kan stadig opfyldes, og køerne har på den måde lettere ved at fastholde en høj græsoptagelse i varme sommerperioder. Især på meget varme sommerdage er det vigtigt, at køerne har adgang til afgræsning, så længe det er lyst.

Det betyder for eksempel, at køerne kan være ude om aftenen fra 17-23 i særligt varme perioder, hvor det er længe lyst. Tiden efter solnedgang og før solopgang kan således tælles med som lyse timer.

Transporttid tæller ikke med

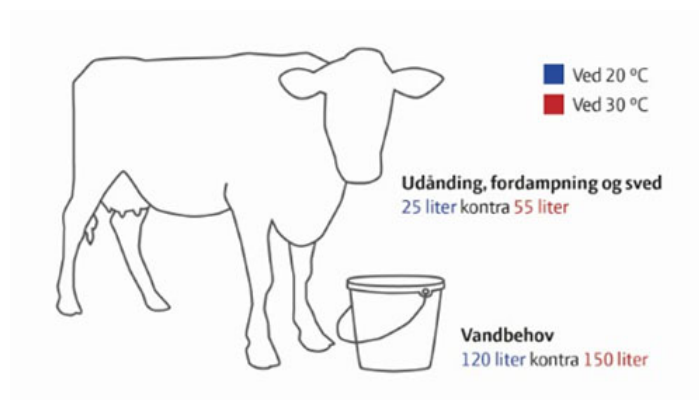
Økologiske køer skal på græs i mindst seks lyse timer daglig – og hertil kommer den tid det tager for koen at gå fra stalden, ud på marken og tilbage igen. Det gælder også for AMS.

Hvis køerne har fri adgang til græsmarken, som for eksempel ved AMS, skal den daglige praksis for afgræsning tilrettelægges, så det er sandsynligt, at den enkelte ko er ude på marken i mindst 6 lyse timer dagligt.

3 liter ekstra vand per grad

Figuren illustrerer vandbalancen hos en højtydende malkeko på græs, når temperaturen er henholdsvis 20 og 30 °C. Stiger temperaturen fra 20 til 30 °C stiger vandbehovet med 30 liter, som koen især bruger til at skille sig af med varme ved udånding og fordampning.

Figur. Daglig vandbalance hos en ko med en ydelse på 40 kg mælk ved henholdsvis 20 og 30 °C.

For at sikre en høj vandoptagelse bør afstanden til vand højst være 200 meter, når køerne er ude. Samtidig bør der være direkte adgang til vand efter malkning.

Læs mere om varmemstress på LandbrugsInfo

Vær opmærksom på varmemstress hos ældre køer i sommerhalvåret

Sådan forebygger du varmemstress hos malkekøer

Begrænset risiko for varmemstress hos kvier og stude på græs uden skygge

Emneord

Varme

Varmestress

Økologi

Sidst bekræftet/revideret: 14. august 2020

Vil du vide mere?

Birgit Ingvorsen

Landskonsulent

SEGES

bii@seges.dk

+45 8740 5493

Finn Strudsholm

Specialkonsulent

SEGES

fns@seges.dk
+45 8740 5483

Støttet af

STØTTET AF
Promilleafgiftsfonden for landbrug

SEGES	Tlf.	87 40 50 00
Agro Food Park 15	Fax.	87 40 50 10
8200 Aarhus N	Email	info@seges.dk

